

Kliimaministeerium
info@kliimaministeerium.ee

Teie 24.01.2025 nr 21-1/25/238-3
Meie 28.02.2025 nr 1.1-11/411-2

**Energiamajanduse arengukava
aastani 2035 keskkonnamõju
strateegilise hindamise aruande
esitamine kooskõlastamiseks**

Austatud härra Uiga

Täname võimaluse eest esitada kommentaare ja kooskõlastada Energiamajanduse Arengukava 2035 keskkonnamõju strateegilise hindamise aruanne (edaspidi *aruanne*).

Rahandusministeerium kooskõlastab aruande märkustega. Kuna Energiamajanduse Arengukava 2035 on riigi strateegiline arengukava, mille mõjud on laiaulatuslikud, mõistame mõjude hindamise keerukust. Mõjude hindamine on seejuures oluline sisend strateegilises planeerimises, mistõttu ei saa selle väärtust alahinnata, kuid mille lahendamisel on poliitika kujundajal lai kaalutlusruum.

Vastavalt keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse §-le 31¹ on üheks keskkonnamõju strateegilise hindamise eesmärgiks edendada säästvat arengut. *Aruandes* märgitakse korrektelt, et Energiamajanduse Arengukava 2035 mõjutab kõiki eluvaldkondi. Säästva arengu eesmärgi tagamisel on oluline tagada ka majanduslik jätkusuutlikkus ning hinnata ka strateegilise energiapoliitika sotsiaalmajanduslikku mõju. Juhime tähelepanu, et ka keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse § 40 lõike 4 punkti 6 kohaselt peab keskkonnamõju strateegilise hindamise aruanne muu hulgas sisaldama hinnangut eeldatavalt olulise vahetu, kaudse, kumulatiivse, sünergilise, lühi- ja pikaajalise, soodsa ja ebasoodsa mõju kohta keskkonnale, sh inimeste tervisele ning sotsiaalsetele vajadustele ja varale.

Käesolev keskkonnamõju strateegilise hindamise aruanne sisaldab mõjuhinnangut inimeste tervisele, kuid ei sisalda majandusliku ega sotsiaalmajandusliku mõju hinnangut. Seepärast palume Kliimaministeeriumil analüüsida *aruandes* või vajadusel mõnes teises mõjuhinnangus strateegilise energiapoliitika terviklikke majanduslikke ja sotsiaalmajanduslikke mõjusid.

Juhime ka Teie tähelepanu, et *aruandes* (lk 15) on eeldatud, et strateegiline energiapoliitika lähtub erinevate tootmisviiside (seega ka energiaallikate) segust ja ei eeldata, et riik valib ühe alternatiivi (elektri tootmine tuulikutega) olukorras, kus energiamajanduse korralduse seaduse § 32¹ kohaselt on riiklik taastuvenergia eesmärk seatud selliselt, et elektrienergia summaarsest lõpptarbimisest moodustab taastuvenergia 2030. aastaks vähemalt 100 protsenti. Meie hinnangul tuleneb taastuvenergia 100 protsendilisest eesmärgist vajadus energiatootmisvõimsuste üledimensioneerimiseks (juhitavad võimsused, sageduse juhtimine,

strateegiline reserv jne) ja seega omab see mõju erinevate tootmisviiside kombineerimise proportsioonidele ning vajalike tootmisvõimsuse mahtudele. Palume aruande eeldustes võtta arvesse ka energiamajanduse korralduse seaduses sätestatud taastuvenergia eesmärki või alternatiivselt hinnata kehtiva taastuvenergia 100 protsendilise eesmärgi optimaalsust.

Soovime juhtida Teie tähelepanu ka tabelile 7.9, mille kohaselt on hinnatud, et seos puudub kasvuhoonegaaside netonullheite eesmärgi ja energiajulgeoleku tagamise ning energia kättesaadavuse ja taskukohase hinna tagamise eesmärkide vahel. Samuti on hinnatud, et seos puudub kliimapoliitika põhialuste aastani 2050 konkurentsivõimelise, teadmiste-põhise ühiskonna ja majandusega kliimaneutraalse riigi eesmärgi ja energiajulgeoleku ning energia kättesaadavuse ja taskukohase hinna tagamise eesmärkide vahel. Rahandusministeerium ei nõustu nende järeldusega ja leiab, et kasvuhoonegaaside netonullheite eesmärk omab otsest seost nii energiajulgeoleku tagamise kui ka energia kättesaadavuse ja taskukohase hinna tagamisega, nagu seda omab ka konkurentsivõimelise majandusega riigi eesmärk. Palume kaaluda mõjutabelis 7.9 esitatud hinnangute õigsust ja asjakohasust ning teha vajadusel vastavad täiendused.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Kaur Kajak

halduspoliitika asekancler

Karoli Niilus 58851381

Karoli.Niilus@fin.ee

